

ABONAMENTUL

Un an . 28 Cor.
 Un an jursl. . 14 "
 O lună . 2-40 "
 Anul de Duminecă
 Un an . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . 10 Cor.
 Anul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 frauci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Dealul Porumbăreț 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administra-
 ție.
 Multumite publice și Los de-
 schisă costă fiecare șir 20 fr.
 Manuscrise nu se îna-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 numărul 502.

Aviz abonaților.

Rugăm toți abonații noștri să binevoiască să grăbi cu achitarea sumelor ce ne datorază. În același timp le aducem la cunoștință că dela toți aceia cari nu ne vor trimite abonamentul până la 10 Septembrie, vom încasa abonamentul prin oficiul postal.

Adm. »Tribuna«.

Principii sau farse?

Gânditu-s'au oare oamenii aceia, cari astăzi iau în bătaie de joc cele mai sacre convingeri ale lor de odinioară, cu câtă greutate se încheagă un principiu în conștiința unui popor? Știu ei câtă energie se risipește, câtă agitație trebuie să se facă, până să reuși să infiltrezi în mulțime câteva noțiuni fundamentale de existență națională? Dau-își ei seama câtă înțelepciune și perseverență se cere pentru a așeza o luptă politică pe anumite idei definitiv lămurite, cari te pun în fața alternativei singure: de-a trăi, sau de a te prăbuși?

Hotărât că nu-și dau seama!

Elasticitatea convingerilor și eroarea de apreciere a stadiului actual al stării psihologice în viața publică a unei părți a oamenilor noștri politici. Tot ce este principiu, li se pare ceva abstract, ceva utopic și prin urmare lipsit de valoarea practică. Tot ce a devenit pentru neam un ideal notoriu, o necesitate sufletească, li se pare abo-

minabil și vrednic de părăsire. Tot ce-au proclamat odinioară cu zgomot și cu perzistență, li-se înfățișează acum ca o jucărie, bună de pus în camera de vechituri...

Va să zică atâta a fost tot? Fost a lupta noastră uriașă pentru cunoscutele revendicațiuni numai un joc falacios »de-a principiile«? Și idealurile acele nu erau decât niște simple fantome? Și luptătorii aceia nu erau decât niște farsori?...

Cum asta ar rezulta în mod logic.

Căci întreaga epocă politică de supt guvernul actual se caracterizează prin o capitulare principiară din partea noastră. În toate îndoielile și rezervele dintr-o parte, în tot spiritul acela concesiv, arătat guvernului după chiar întâiele lui tentative, s'a manifestat în mod vădit o lipsă de formulare precisă a voinței naționale și o mare lipsă de încredere în firul istoric al atitudinilor noastre. Nimic nu se întâmplase, ca să poată determina vre-o vizibilă schimbare de situație. Nimic însemnat nu revoluționase spiritul public. Întrânți în alegeri și fără nici o speranță de repede reculegere! Și nouș-guvernul găsește pînă la Români actualul cel mai ușor de tratat și înclinabile de cea mai perfectă lealitate.

Ne întrebăm acum, de-a pînă crede de spre noi înainte de toate chiar adversarul nostru? Ce au putut crede străinii și frații noștri din România, văzându-ne așa de puțin scrupuloși și de puțin consecvenți cu credințele noastre fundamentale și atât de

flușurateci în înțelegerea demnității oricărei lupte politice?

Nu mai încape nici o îndoială, că această trăsătură de maleabilitate și de renunțare, care s'a ivit în colțul sufletesc al conducătorilor noștri *in partibus infidelium*, a adus un urât prejudiciu luptei noastre și prestigiului celorlalți fruntași și se răsfrânge în mod neîndoișor asupra moralului bietului nostru popor, peste convingerile căruia nu poți să treci nici-odată în bătaie de joc, fără a comite un sacrilegiu.

Privind acum amănuntele, ne vom opri la o chestiune de ordin capital.

În cursul tratativelor cu guvernul, sau chiar cu ceva mai înainte de alegerile parlamentare, relațiunile noastre cu celelalte naționalități din țară, cari suportă suferințele în rând cu noi, s'au schimbat în mod esențial. Alianța noastră principiară cu Sârbii și cu Slovacia, cu acești buni tovarăși în suferirea sorții grele, a ajuns o legendă. Zilele congresului naționalităților și jurămintele de reciprocitate, făcute cu acea ocazie, s'au pierdut în depărtarea amintirilor; și inițiatorii lor nu mai întrețin nici cea mai palidă înțimțare cu fruntașii celorlalte naționalități.

Vraja împăcării ne-a îndepărtat de dăru și înțimțarea noastră versat *schlagen und getrennt marschieren* nu mai are rost și aplicare. Prin voia guvernului și prin inițiale proiectate pe sufletele primitoare ale pacificatorilor noștri, ne-am încălzit de politica săsească, devenind mai egoiști și renunțând

Scrisoare din Tekir-Ghiol.

Tekir-Ghiol, August 1910.

Scumpul meu Blondel,

Iartă, că nu ți am scris până acum, eri s'a dat aici un mare concert urmat de bal și volam să îți și despre acesta ceva îți dau revanș pentru delicatele tale șire din O. și-ți scriu și eu la rândul meu.

În Constanța drumul cel dintâi mi a fost la dulosul Ovid, cum tu totdeauna ai avut o dragoste nemărginită pentru condela lui elegant, la picioarele lui am gândit la tine și la venerațiunea ce-o avem noi pentru literatura clasică latină, dragă Blondel.

Tomii — Küstendje — Constanța, — fiecare o epocă mai mare, una clasică, alta plină de jale, cea de-acum de înflorire a latinității noastre.

Doi rânduri de excursioniști turci s'au strecurat zilele acestea prin Constanța mergând spre București, fiul fericitului Muhamed au rămas încantați de generozitatea statului român, care face Turcilor din localitate o geamie pompoasă; unchiul tău cel circumspect ar putea să spună lui Mangra, că acesta intervenind la patronul său contele Ștefan Tisza cel cu împăcarea noastră, guvernul țării ungurești să ne facă și nouă românilor de acolo la Seghedin o geamie pentru internarea vecinilor a figurilor Burdia-Șeghescu Slavici ei tutți quantii de specia lor.

Ar fi un avans la împăcarea lupului cu mielul.

Dela Constanța am plecat încoaci cu un automobil aranjat pentru cel mult 12 europeni, istețul anteprenor a plasat însă 22 persoane; era o căldură tropicală și nori grei de prav, dar bucuros aduci jertfe industriei române, când colo mai târziu aflu, că istețul anteprenor, care ni-a luat o mulțime de franci, nu e român, ci: Emil Bast.

Cine-a 'ndrăgit..

Sosit aici, m'a primit badea Nicolae, portarul hotelului »Movilă«, un compatriot de al fercheșului nostru deputat Liță de Țara Făgărașului. Trei zile am petrecut într-o dulce nirvană, necunoscut de nimeni; numai odată am avut o surprindere plăcută; bate la ușă și intră la mine Dr. Iustin Marșieu, abilitul meu coleg din Arad, cel cu pași achilici; mi-a spus că e aici cu Preacuviosul părinte R. Clorogariu la villa Balabancea, că peste 2 zile pleacă la Constantinoopol dar va mai veni la mine; nu l am mai văzut, se vede, că ține de urgență arzătoare chestia emancipării junelor turcoalce, care supără de prezent așa mult pe Șeic ul-Islamul și de acela a plecat prietinel meu așa grabnic la Țarigrad.

Orchestra hotelului își dă multă silință să ne distreze, *et volui ssesat est*; între altele ne cântă și »Mai am un singur dor...« în tempo di Mazurca, apoi o cântare, pe care o auzisem, știi tu, la noi la cabaret, dela o »cântăreață« internațională, cântată cu refrenul:

Checi can tine 'n lume maril
 N'am găsit asemănăril

Zău așa, Dr. Marșieu a bătut la mine la ușă. noi mergem cu toții la plajă, unii poartă numai pe o mână mănușe, iar cuviosul muzulman, care ne oferă lapte bătut și strugurii, când păcătuiește își pune pe cap cenușă.

Am aflat aici la băi un alt pendent de alui Emil Bast, pe Edwin Boerner, care »se prezintă fiind chemat prin cartă postală« — ca masseur pentru diferite boli și operator de »unghii în-cărnate«.

Mi-se pare, că e încornat zelul neamțului de a face parale și aici și mai ales aici în țară.

Plaja mărilor e fermecătoare; valurile ei se rezbat zi și noapte neadormite, razele calde ale soarelui se pierd în valuri, un veșnic vânt ușor te recorește plăcut și când privești marea până la cel mai îndepărtat o izont al ei, gândul îți zboară la infinit, unde numai un simț te mai stăpânește: cel al liniștii inconștiente a sufletului și a nervilor proprii, Deasupra valurilor »pescari« drăguți (pasări de mare, Ielmöven) își joacă danțul lor neobosit și cochet, cântând mereu: turoli-turoli-turoli-turoli... și acest danț adorabil face concurența serioasă cadrilului »comandat« la balul de Duminecă de dl A. din T.-J.

Intr'o seară, la luna plină, ieșită din spere imperiul semilunei, am stat două ceasuri la plajă, singur-singurel; miliardele de atomi ai undelor argintii se sărutau într-o dulce îmbrățișare cu razele aurii ale lunii amoroase; și luna bătrână și veșnic sătoasă își da din bălșug întreg sufletul și dragostea ei undelor răsfățate de zefir. Te dori am lângă mine, dragă Blondel, că impre-

la punctul nostru de vedere general și la felul nostru de a concepe politica din interese privitoare la toate naționalitățile. Ne-au amăgit cuvintele mari despre presupuse interese româno-maghiaro-germane și ne-au speriat cu fantoma panslavă. În realitate însă totul nu este decât o încercare meschină de a ne divide, de a ne slăbi prin intrigi și a pune sfârșit unei alianțe firești, care singură poate constitui o primădie pozitivă pentru cerbicia ungurească.

Socotim că prin nimic nu puteam să ne compromitem mai mult nivelul de demnitate al luptei noastre, decât lăsând să se întrevadă infidelitatea noastră dintr'un moment dat către Sârbi și Slovaci. Căci, pe cât de absurd este să așteptăm rezultatul luptelor tale dintr'o schimbare de front bruscă și dintr'o prietenie silită cu Maghiarii, pe atât de limpede apare faptul, că singurii noștri amici în această țară sânt și pot să rămână numai elementele, din orice tabără, cari ne ajută să înfrângem hegemonia teroriștilor noștri stăpânitori.

Cu Sârbi și Slovaci și chiar cu socialiștii, dacă voiți, totdeauna! Niciodată însă cu ceice nu vor să ne recunoască de forțe egale!

Pe cum vedeți, intransigența este singura noastră lozincă mângâitoare. Șovăielile și abaterile trebuie combătute cu extremă violență, chiar și în faza lor de primitivitate și de dubie, cum sânt cele de astăzi. Sfătoșeniile diplomatice trebuie ridiculizate. Și să înfierăm totdeauna gimnastica și tertipurile saltimbancilor, pe cum și nestatornicia, pentru-ca nu cumva poporul român chinuit din această țară să cadă la bănușeli, că a fost victima unor farsori și că tot ce i s'a spus până acum, tot felul cum s'a luptat până astăzi, au fost pure născociri și manevrări inutile. Neîncrederea mulțimei către frunțași ar fi fatalitatea cea mai cumplită pentru politica noastră viitoare.

sionabil cum ești, să sorbi ca mine cu deliciu farmecul măii românești.

Știi, că tu fiindu mi bun prieten, citești cu interes șirele mele, dar mai știi eu și aceea, că pe lângă frumuseța naturii, tu mai adori încă o altă manifestare a frumuseții. Încerc să te satisfac, întru cât pot.

În restaurant, la stânga mesei mele, șade dna K. din B., o germană tină cu o doamnă mai în vârstă; e teribil de serioasă și zimbește rar, dar atunci îți arată două șire de dinți albi ca laptele proaspăt; e blondă, dar ochii nu sânt al rasei sale; vorbește ceva în românește; într'o seară o auziam la plajă zicând: »am durere de cap«, dar durerea aceasta trebuie că l-a trecut, căci l-a venit bărbatul și atunci două zile nu s'a mai arătat; eroul tot sus în camera lor. Într'o dimineață involuntar am văzut înainta a ușei lor două părechi de ghete și o sticlă goală — de șampanie...

Mlopla mea nu m'a împedecat, că tot în seara dintr'întâi să remarc pe dna E. G. din H.; multă vreme nu mi am putut lua ochii dela dânsa, atât de mult seamănă cu dna F. dela noi; (nu râde, că multă vreme a trecut de-atunci și știi

Revo'uția la Reghin. Duminecă și Luni a avut loc, la Reghinul-sădesc, serbările congresului societății pentru fond de teatru român, iar azi, ziarele ungurești vorbesc despre »agitațiile și demonstrațiile antiungurești ale Românilor din Reghin«. Iată ce scriu:

»Ordinațiunea vicecomitelui comitatului Mureș-Turda, prin care invită autoritățile sale subalterne să dea legii despre dreptul de liberă, întrunire o interpretare liberă începe a aduce roade foarte dubioase. Astfel Români din Reghin se dedau, de trei zile, la demonstrații anti-ungurești. Cutrieră stradele sub steaguri naționale românești și strigă »Jos cu constituția ungurească! Jos cu Ungaria!« Ungurii din Reghin trăiesc într'o groază continuă, căci Români sânt așezați în mod sistematic împotriva Ungurilor.«

Nu știm de ce să ne mirăm mai mult: de impertinența celui care a putut să născociască astfel de stupidități, sau naivitatea gazetelor ungurești cari le-au publicat...

Azi mâne vom citi că la Reghin au fost măcelăriți 10.000 de unguri! Foile șovine ar fi în stare să înregistreze chiar și această »senzație«.

Audiența lui Aehrenthal la Maj. Sa. Eri la amiază, contele Aehrenthal a fost primit, în Ischl, în audiență de către Maj. Sa.

Audiența a ținut 3 sferturi de oră. Contele Aehrenthal a raportat despre chestiunile la ordinea zilei și, în rândul întâi, despre întâlnirea sa cu San-Giuliano, ministrul de externe al Italiei.

Azi dimineață, contele Aehrenthal a plecat la Salzburg spre a întâmpina pe San-Giuliano.

Intâlnirea contelui Aehrenthal cu San Giulliano. »Popolo Romano« din Roma scrie despre întâlnirea ce va avea loc azi: »Tripla alianță n'are nevoie de astfel de întrevadari pentru a fi consolidată, pentrucă ea a trecut în conștiința politică a poporul nostru și alcătuiește temelia politicei noastre externe, care nu e supusă schimbărilor de guvern. Vizita marchizului San Giulliano nu pierde însă nimic din valoarea ei, fiindcă corăspunde tradițiilor acestor două state. Din norocire, acum nu există în raporturile dintre aceste două state nici o chestiune care ar

tu, că vremea vindecă), constat însă că dna F. și când era în deplina ei splendoare, a fost numai o copie palidă a originalului despre care îți scriu; un păr bogat și negru ca o noapte încărcată de furtuni amenințătoare, ochi repunători — mura câmpului —, sprincene mândru arcuite — peana corbului, dinții de cel mai orbitor fildes und dann die Nase hat sie griechisch-römisch, Statur hat sie der Spanierin.

(Auzi tu, Blondel, scrisoarea asta e numai pentru tine destinată, te rog deci după ce ai citit-o, arunc-o numai decât în foc, să nu mi faci poică cu ea, apoi nu-i bine să te mulțumești numai cu inițialele).

Mai închiopie și o privire fascinantă, irezistibilă, care totdeauna pătrunde sigur, o cultură mai mult ca europeană și — ascultă Blondel — vorbești graiul dulce moldovenesc, frate cu al nostru — asta e dna E. G. din H., pe care o vezi totdeauna în societatea M. M. din I., o apariție distinsă în înțelesul strict al cuvântului.

La altă masă șade dna D. din B. cu filică sa dșoara M. ambele în negru; dna D. seamănă mult cu dna B. dela noi, dar e mai voinică; dra M. e brunetă ca Italianca aceea din Venerio, pe

avca nevole a fi lămurită. Cu toate aceste schimb de vederi asupra chestiunilor internaționale la ordinea zilei e tot atât de indicat, va fi de folositor...

Delegația engleză în România. În S. M. Sa Regele Carol al României a primit D. necă în audiență, fiind de față și ministrul mân de externe dl Djuvara, pe lordul Robert delegația engleză care notifică suveranilor rege pe tron a noului rege al Marii-Britanii, dl Roberts a rostit următoarea cuvântare:

— Sire, am deosebitul noroc de a vă prezenta scrisoarea regelui meu, prin care la cunoștința M. Voastre trista veste a morții Eduard al VII-lea și urcarea pe tronul strălor săi a lui Gheorghe al V-lea. Domnitorul m'a încredințat să lălmădesc M. Voastre simț și simpatie sinceră față de Voi, prin via satisfacție pentru relațiile cordiale cari au totdeauna între aceste două coroane. Regele este pătruns de nădejdea că, cu ajutorul lui Dumnezeu, aceste raporturi bune vor ajunge să tot mai strănse. Sire, Vă rog, dați-mi voie să expresle și fericirile mele că Domnitorul meu ales pe mine ca să împlinesc misiunea acestei calitate de trimis extraordinar al Lui.

Regele Carol a răspuns următoarele:

— Adânc mișcat primesc nota prin care gele Vostru îmi aduce la cunoștință încetarea viață a tatălui său iubit Eduard al VII-lea și carea lui pe tronul strămoșesc. Moartea rege Eduard al VII-lea, cu care am fost în prietenă strinsă din tinerețe, și care și-a atins admirația întregii lumi, m'a atins dureros. Inimii Mea va fi pururea scumpă amintirea Lui. Dragă care m'a legat de gloriosul răposat, vreau și pentru tînărul rege, căruia-l doresc căldă fericire deplină. Mișcat de sentimentele Excelența Ta le-ai dat expresie din încredința Regelui, te rog să-l asigur de întreaga Mea patie, precum și despre dorința mea de a sta tot mai mult relațiile de prietenie cari, spre reia Mea bucurie, există și acum între statele noastre. Mă simt măgulit că M. Sa te-a încredințat pe Excelența ta să mi aduci la cunoștință urcarea Lui pe tron, fiindcă numele Excelenței Tale este trecut în istorie și calitățile minime ale celenței tale sânt apreciate de toți. Sânt recunoscător Majestății Sale pentru a Mi-a dat, a ocazia de a te cunoaște. Voiu păstra cele plăcute amintiri despre petrecerea Excelenței aici.

După acestea au fost prezentați M. Sale membrii delegației, cari au fost primiți și de M. Regina.

care o auziam noi într'o zi de Vineri cum lă Intâlnire cu prietena ei cîrîpînd ca o rîndușă »Domenica dl s-e-r-a«.

Nu aflu altă potrivire pentru dșoara M., d Italianca de-atunci, care multă vreme nu țea din cap, Blondel; vezi, acum la rândul meu eu nu rîd de tine.

Ți am spus, că Duminecă seara a fost mare concert urmat de bal dat de orcheștră băilor Movilă în beneficiul ei; m'am dus și concentrul l-a făcut numai orchestra, odată cânta și din gură un membru al ei strofe amozate, urmate de gesturile impospuțin potrivite acestui tomnatic leladon.

La concert am făcut cunoștință cu dl că T. și dna, ambii foarte șarmanți, dânsul pl temperament, dna de dulceață și așa s'a coaja subțire ce se întinse timp de trei zile pra nîrvaniei mele.

Se danțează și aici boston și lară bo d nișoara M. supranumită »Măndruța« sbo o silfidă, d șoara M. D. întrece pe Carmen U. și în danț vorbește cu ochii, iar grandneurul A. »Ist der Hahn im Korb«; figura rotundă, bine nutrită, zwikerii pe nas,

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentrucă dela Székely și R

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmură, 1 spălător cu marmură și cu oglindă pentru suma de 360 coroane

Mare economisire în spese de transport, pentrucă întreaga garnitură se expediază franco conform tocnelii separate, în oricare parte a Arde la provenițe la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de masure și servim cu prospecte și cu desene. — Să fim atenți la

Cea mai nouă primejdie.

— Opera de tradare alui Burdia. —

Guvernul contelui Khuen se vede că vrea să fiuture ramura de maslin, cu care a venit, prin toate unghiurile locuite de Românii din Ungaria. Căci una după alta vin »semelele de pace«, — atentatele contra noastră se urmează c'o regularitate brutală, selbatică.

Cea mai recentă lovitură, ale cărei sunete s'au auzit deja, este proprie să ne ridice pe toți ca unul contra guvernului și a uneltelor sale. *Ministrul de interne vrea să modifice statutele »Comunității de avere« din Caransebeș, și cei dintâi pași în direcția aceasta i-a și făcut, cum am anunțat ieri.*

Senzul, în care ar fi să se schimbe statutele »Comunității«, este tot cel maghiarizator. Următoarele puncte se vor ținea în vedere, la modificare.

1. Incepând dela președinte, toți funcționarii »Comunității de avere« să fie numiți de guvern. În cazul că radicalismul turbat al acestei dorințe ar întâmpina greutăți prea mari, — guvernul se mulțumește de ocamdată, să aibă dreptul de a întări sau de a respinge funcționarii alși de adunarea generală.

2. Budgetele, rașociniile »Comunității« trebuie să fie aprobate de guvern. Și

3. În școlile susținute din banii »Comunității de avere«, învățătorii să fie Unguri în cea mai mare parte, având a fi aleși toți numai cu consentimentul guvernului.

Primejdia aceasta reală, pe care ne a adus-o pe cap burdismul și poftele pe care le poate naște o astfel de haită, trebuie să aibă puterea de a deschide ochii și celor mai creduli descendenți ai vitejilor grănițeri. Noi sântem siguri că, semnalând nouă atac, lupta pentru respingerea lui va începe. Și biruința noastră nu va întârzia, fiindcă drepturile sfinte, câștigate cu sângele moșilor și al strămoșilor noștri, nu le dăm decât morți: ele tot numai cu sânge se pot pierde.

Fiți trezi, Almăjenilor, grănițerilor, și nu vă lăsați ispitiți de mașon și de slugile lui!

Primul aviator român.

Avițiunea română are să-și înregistreze cel dintâi succes. Ne simțim mândri că tot Ardealul a dat României și cel dintâi aviator; pe inginerul Aurel Vlaicu, simpaticul fiu de țaran din Binținț.

Experiențele de până aci făcute de tânărul nostru compatriot în parcul militar din Cotroceni au prevestit succesele, cari Vineri și-au primit consacrația definitivă. În ziua aceasta dl Vlaicu a făcut trei zboruri, la înălțime de 40 până 60 metri, executând deosebite virajuri și evoluții, fără a se coborî 25 de minute.

Asistența numeroasă, între cari se afla dl general Gheorghe Georgescu, directorul superior al artileriei în ministerul de război, și simpaticul colonel dl Dimitrie Iliescu, șe-

ful statului-major al inspectoratului general al armatei, au fost adânc mișcați de succesul inginerului Vlaicu — cel dintâi aviator român.

Dl Vlaicu a fost felicitat și îmbrățișat de acești ofițeri superiori cari au văzut pentru întâia dată un Român inventator și constructor al unei aeroplan, câștigând pe pământ românesc succese la cari atâtea alte țări încă numai tot aspiră.

Ziua de Vineri va însemna o dată însemnată în istoria progresului românesc.

Trimitem simpaticul compatriot sincerile noastre felicitări și-i dorim multe alte succese strălucite, cari nu vor întârzia să încunune energia și statornicia de muncă de cari a dat și până acum dovadă.

Congresul Societății pentru teatru.

— Dela trimisul nostru. —

Reghin, 29 August.

Toastul dlui Dr. I. Mihu.

O lume aleasă, din toate colțurile țării, și-a dat întâlnire la praznicul cultural al Societății pentru teatru. Abia la banchet apare numărul neobișnuit de mare a oaspeților. Sânt de față protopopii, preoții, dimpreună cu ceilalți fruntași ai ținutului. Peste 400 de persoane iau parte la banchet, care se ține tot la restaurantul orășenesc.

La dîpătură înaltă, cel dintâi, dl. Dr. I. Mihu, pentru împăratul, următorul toaște remarcabil:

Toastul dlui Dr. I. Mihu.

Onorați comenseri!

Urmând unui vechiu și bun obicei, devenit la noi tradițional, dar totodată stăpănit de un sincer sentiment de grațitudine, vă rog și invit, să închinăm primul nostru pahar în sănătatea aceuia, care este bunul și gloriosul nostru părinte și stăpân, Majestatea Sa împăratul și Regele constituțional al nostru.

Istoriograful obiectiv al viitorului, sigur, va pomeni cu laude binemeritate și va înscrie cu litere neșterse în istoria neamului nostru domnia lungă și binecuvântată al acestui Domnitor, pentru că sub a Sa domnie s'a început renașterea neamului românesc din aceste țări, dânsul a fost acela, care înțelegând poruncile vremii, a intrupat multe din acele dorinți, pentru cari bunii noștri bătrâni, mult au oftat înzădar și nespuse de mult au suferit, sub scutul său am putut porni și merge și noi înainte pe drumul culturii și al progresului spre binele nostru și a patriei comune, a cărei credincioși filii am fost și sântem și astăzi.

Drept aceea, cu inima îndulocată de recunoștință rugăm pronia divină să lungească apusul său de soare, senin și neînnourat și să ni-l țină mulți și fericiți ani întreg și sănătos, pentru a continua cu succes stăruințele sale, îndreptate spre mărirea stăpânirea sale și binele popoarelor sale, ca astfel la împlinirea vremii, să poată lăsa urmașilor săi o monarhie înfloritoare și puternică, întărită prin fericierea, îndestulirea și conlucrarea frățască a popoarelor, cari o alcătuiesc. Pătrunși

ora i s'a dat un prânz de gală în onoarea delegaților. M. Sa Regele a toastat pentru rege al Angliei, și pentru întreaga familie. Muzica a intonat imnul englez.

După prânz membrii delegației au făcut o excursie pe frumoasa vale a Prahovei, rămânând în vizită de minunația pământului românesc. Delegația a plecat la Turnu Severin, unde s'au imbarcat pe un vas românesc.

Impăratul Germaniei lămurește... Se știe că împăratul Wilhelm și a ridicat în cap toată lucrarea cuvântarea lui dela Königsberg. Acum se discută semloficiosul. «Nordd. A'g. Ztg.» și extind rostul discursului împărațesc astfel:

«Cuvântarea dela Königsberg a M. Sale a intr'o parte a prezis vii protestări. Ci că în vremea ar propaga absolutismul, ar desconsolidat poporul și pe reprezentanții lui. În fața așadar lucruri trebuie să constatăm că discursul este un act de guvernare, ci declarația personală a Domnitorului. Astfel, el este străbătut de spiritul religios al conștiinței datoriei, de care împăratul a dat dovadă de repetite ori și care în vremea s'a manifestat în împlinirea chemării Domnitorului.

«Că afirmațiilor acestora o dată, în primul rând, în discursul care vorbește despre acțiunea M. Sale fără a ținea seamă de opiniile zilnice. «Că care ar avea de cinosură păreriile fiecărei țări și un rege rău. Și Domnitorul care a dat dovadă de oare orl dovezi că stă pe temelii puternice ale constituției, că stimează și ajută creșterea și dezvoltarea creatoare ale poporului, ar merita să nu se interpreteze fals vorbiriile.

«Că după acestea este ușor a răspunde la întrebarea ce va face cancelarul Imperiului. Cancelarul trebuie să împăratul îl este stralun gândul de a se așeza în certurile partidelor și de a da cuvântarea sale un caracter absolutist, propriu să slujească interese de partid. Prin urmare cancelarul trebuie să se abțină pe Domnitor de interpretările silite și falsificările făcute cu rea credință, și va conștientiza statului, și în viitor, în buna înțelegere cu coroana, ținând seamă de drepturile constituționale».

«Foarte frumos par'car fi declarațiile unui președinte din Ungaria, care-și apără ministru. Dar ce va face marile partide liberale din Germania? Ele au mai multă putere, drepturi, decât noi în țara noastră Ungarie »constituțională».

«50 de veri trăite deja nu l'impiedică să facă cântecul la câte o dragă de fetiță, care l'are în gâră», să le declame cu priviri așântite spre soara M. D. și să vezi apol, Blvdel, răsede din partea, pe față și ascunse și dl A. — e un cântec. Păcat, că nu ești și tu alci, ai fi în ele-mentul tău, Blondel!

Tot dl A. a »comandat» și cadrulul, dar e fadă că tineretul nu se supune disciplinei sale și veselie mare dezordonată, ce prinde a domni în cadrulul, comandantul mereu trebuie să întrebe: «Că vine acum?»

«Mai am multe să-ți scriu, dar aș'apt răspunsul tău, așa dori să știu, ce faci și cum se mai poartă la tine?»

«Compățimesc pe Dorian, pe Baril îl iubesc, și e moilpsit de moral insanity.

«Scumpul meu Blondel. Te salută cu dor și drag al tău,

D. R. A. C.

Pentru cumpărare

pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ

Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

de asemenea sentimente să glăsuim într'un suflet și un gând:

Maiestatea Sa Francisc Iosif I, Împăratul și Regele nostru constituțional să trăiască la mulți și fericiți ani.

S'au mai rostit apoi toastele anunțate în numărul nostru de ieri, în mijlocul unei însuflețiri crescânde și generale.

Serbarea populară.

După banchet lumea a plecat la festivitățile populare, aranjate în marele pavilion din promenada orașului. Jocul și portul românesc de pe Câmpia Ardealului a avut ieri la Reghin un mare și minunat praznic. Floarea a zece sate din împrejurimile Reghinului, a fost ieri toată într'un singur mănunchi în pădurea orașului și ea a strălucit în culori de o bogăție fără păreche. Fiăcăii și fetele cele mai frumoase din zece sate, au venit să arate aici, într'o variație nesfârșită, comori de portul și jocurile din partea locului. Poesia satelor Hodac, Jabenita, Potoc, Socol, Solovăstru, Mișășă, Fărăgău, Băița, Santu și Rus, s'a revărsat în jocuri de un farmec original și neîntrecut. S'a jucat călușerul, bătuta, muta, pe băi, de a sărita, »călușerește«, rara, mărunta, de a lungu, și multe altele fără nume, cu atât frumoase și variate însă. A fost o întrecere volnică între feciori și dacă ar fi să stabilim de partea cărora a fost învingerea, am sta nedecisi și n'am ști căruia dintre sate i-se cuvine cea mai aleasă cunună a admirației noastre. Dintre mulțimea de jocuri s'a remarcat totuși unul, de o originalitate neobișnuită, cu figuri de o complexitate uimitoare de mișcări și de un ansamblu sălbatic, bizar. Acesta a fost jocul fiăcăilor din Potoc, cari au fost viu sărbătorii de public.

Fără îndoială că înutul acesta e unul dintre cele mai bogate în poezie populară și că e legătura jocului românesc, păstrat în forma de o variație nesfârșită, din vremuri străvechi. Cel ce au văzut această emulație a satelor vor duce cu ei impresii neșterse și o mândrie de neamul, datorit de Dumnezeu daruri alese.

Concertul.

Punctul de culminație al serbărilor a fost concertul. Cântarea românească a avut aseară o biruință aproape fără păreche în trecutul ei. Punctele concertului s'au urmat într'o variație plăcută și distractivă. Măestrul Dima ne-a prezentat o întregă salbă din mărgăritarele compozițiilor d-sale, iar bursierii Societății, dd. Crișan și Mărcuș, puncte de forță, cari puteau să resfrângă deplin bogăția darurilor ce stăpânesc.

Corul bisericii Sf-tului Nicolae din Brașov, supt conducerea d-lui Dima a ajuas azi o mândrie națională a noastră, pizmuită cu drept cuvânt de străin. D. Dima își stăpânește corul cu o artă admirată și de străinii pricepători și bagheta d sale exercitează o putere aproape magică asupra vociilor.

Punctele de cor au fost tot atâtea triumfuri artistice și nu știam ce să admirăm mai mult, farmecul compozițiilor ori măestreria cu care ele au fost interpretate. Un ansamblu de desăvârșire atât în romanțe, cât și în doine.

Punctele corului au fost următoarele: »Cel ce mănâncă trupul meu»; »Cucuruz ce frunza n sus»; »Dor de călătorie», »Ingerelul», »Copilul și floarea», »Primăvara» (bisată) »Dorința (singura de autor străin), »Hei leliță din cel sat» și »Două inimi», (bisată).

D. *Crișan* a cântat »Solomoane căpitane» (T. Brediceanu), »Cântec haiducesc» și »Groza» (G. Dima), strălucind și de data aceasta prin finețele d-sale de interpretare și prin o înaltă școală artistică, cu deosebire în balada »Groza», în care am mai avut prilejul să-l admirăm.

D. *Mărcuș* a cântat »De-ar fi trăsnit Dumnezeu» (T. Brediceanu), »Cântă puil cucului» (T. Brediceanu) și o arie din opera »Bajazzo» de Leoncavallo. Publicul a admirat deopotrivă frumosul d-sale glas și arta cu care a învins prețipiturile grele din registrele înalte cu deosebire ale ariei din Bajazzo. D sa a fost rechemat de repetiții și sărbătorit cu căldură.

(Convinsă de influența educativă ce au concertele date de forțele noastre artistice adevărate, *Societatea va trebui să iee însăși inițiativa reprezentațiilor și prestațiilor de artă, cu toate prilejurile congreselor, chiar dacă n'ar putea să ia decât cu jertfe materiale.* Numai astfel vor primi festivitățile relieful potrivit).

După concert lumea s'a înveselit până în zori, ascultând doinele vestitului taraf din Munții-Apuseni, doinele lui Ghiușu.

Ziua a doua.

Ședința II.

Se ține tot în sala cea mare a restaurantului orașenesc. Sala e și de data asta înțesată de lume și un interes viu se manifestă pentru desbaterile ședinței.

La masa prezidențială mai iau loc printre cei de ieri și dd. Dr. *Iuliu Maniu* și *Virgil Onișu*, cari au sosit cu trenurile de aseară.

Președintele Dr. *Ioan Mihu* deschide ședința la orele 10 și jumătate.

Notarul V. *Neguș* citește sumarul ședinței de ieri, care se verifică fără modificări.

D. Dr. I. *Blaga* anunță c'au sosit depeșe de bune urări de la secția »Asociațiunii» și comitetul de teatru filial din Blaj; *Silvestru Moldovan*, din Brașov; Dr. V. *Saftu*, din Brașov; Dr. N. *Șerban*, din Sibiu; *Horea P. Petrescu*, din Germania. »Gazeta de Duminecă» și Dr. C. *Constantin Sotir*, din Brașov.

Expozeul dlui G. Precup.

În numele comisiei pentru cenzurarea raportului general, d. G. *Precup* face un temeinic expozeu.

Spune că în urma clasicului discurs de ieri a dlui Mihu se simte dispensat de-a mai stărui asupra restului societății. Face apoi cunoscute datele cuprinse în raportul general și referitoare la membrii, averea, biblioteca, conducerea și activitatea Societății. Relevă meritele frumoase ale directorului artistic d. Bănuș. (Ovații). D-sa a făcut cei dintâi pași serioși pentru realizarea scopului Societății. Între acești pași, cel mai însemnat fără îndoială, a fost turneul artistic din sara aceasta.

Constată sterilitatea creațiunii dramatice la noi. Fantazia puținilor scriitori căți îi avem nu se abate spre subiecte potrivite pentru a deștepta mai intens interesul publicului românesc.

Propune: să se ia la cunoștință cele cuprinse în raportul general; să se exprime durerea pentru pierderea membrilor răposați, să se aprobe

dispozițiunile luate de comitet; să se adopte regulamentul de administrare a fondului creat de Dr. I. Mihu. (Dlui Mihu îi se fac entuziaste ovații)

Comisia face apoi importanta propunere, ca comitetul, să elaboreze până la viitorul congres un program de acțiune întemeiat pe discursul de ieri a dlui Dr. *Ioan Mihu*.

Raportul casei.

În numele comisiei pentru cenzurarea socotellor, domnul *Sever Barbu* propune să se aprobe budgetul pentru viitorul exercițiu.

Dr. N. *Vecerdea*, casierul Societății propune ca să se facă un apel către membrii înscriși cu »obligațiuni«, pentru a-și achita ratele mai repede.

Domnul *Vecerdea* citește apoi pozițiile de poziție budgetul.

Noul membru.

Domnul *Ariton Popa*, în numele comisiei pentru înscriere de membri noi anunță că s'au înscris de toți: 18 membri pe viață, încasându-se abia 330 de coroane. Noul membru sânt: *Vincențiu Nemeș*, Sântmărtinul Sărat; *Moise Brumboi*, Tohanul Vechiu; *Dronis Șimon*, S. Georgeiul de Câmpie; V. B. *Muntenescu*, Solovăstru; *Juliu Crainic*, Uristul-de-jos; *Grigorie Fărcaș*, Hodar; N. *Vulcu*, Murăș-Oșorhel; N. *Oliga*, Răpa de-Sus; *Flore Bogdan*, Reghin; *Ioan Pop*, Casva; Dr. A. *Nyilvan*, Șomcuta mare; banca »Coroana« Bistrița; *Ioan Szilágyi*, Iclcel; *Emilia Szilágyi*; *Vád. Eli Grindean* N. *Hodoș*, Icland; *Andrei Cădar*, Meșterhaza; *Zachel Graur*, Sirdiesul-mare; Dr. *Aug. Raș*, din Turda.

Alegerea comitetului.

Expirând ciclul de 3 ani trebuie să se facă o nouă alegere pentru comitet. În acest scop președintele suspendă ședința pe 10 minute, alegându-se în comisia de candidare membrii delegați spre cenzurarea raportului general.

După redeschidere, raportul comisiei de candidare, dl Dr. Gh. *Tripon*, propune re alegerea vechiului comitet și citește lista comitetului. Numele dlui *Mihu* e salutat cu îndelungi salve de aplauze. D sa spune, plin de emoțiune, că împotriva intenției ce avuse, de-a renunța, se pleacă în fața dorinței atât de manifeste a obștei românești, și primește să poarte și mai departe flamura Societății. Cu acelaș entuziasm e salutat și vice-președintele dl *Virgil Onișu*, care făgăduiește că va merge mână în mână cu dl Mihu. Rind pe rind sânt apoi sărbătorii dd. Dr. N. *Vecerdea*, casierul, Dr. I. *Blaga* secretarul, Gh. *Dima*, V. *Gol-diș* și Dr. Gh. *Dobrin*, membri în comitet.

D. *Tripon* mai anunță că în viitorul cel mai apropiat (probabil cu prilejul unui congres extraordinar) se va complectea comitetul cu membri noi, în acest scop trebuind să se modifice paragraful referitor din statute.

Viitorul congres.

Dl *Gavril Precup*, în numele secțiunii »Blaj» a »Asociațiunii» și în numele comitetului filial din Blaj, invită societatea să și țină viitorul congres la Blaj, deodată cu congresul jubilar al »Asociațiunii«, care se va ține tot acolo.

Adunarea primește cu însuflețire invitația dlui *Precup*.

Gulere și manșete mai frumos curățeste fabrica de spălat cu aburi

„UNIO”

Kluj—Kolozsvar, Ferencz József-út 102.

Telefon Nr. 395.

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

La ora 1 s'a dat un prânz de gală în onoarea delegaților. M. Sa Regele a toastat pentru regele al Angliei, și pentru întreaga familie regală. Muzica a intonat imnul englez.

După prânz membrii delegației au făcut o excursie pe frumoasa vale a Prahovei, rămânând cântați de minunația pământului românesc. După prânz, delegația a plecat la Turnu Severin, unde a îmbarcat pe un vas românesc.

Impăratul Germaniei lămurește... Se știe că împăratul Wilhelm și a ridicat în cap toată lumea, prin cuvântarea lui de la Königsberg. Acum vine semioficiosul. «Nordd. Aig. Ztg.» și explică rostul discursului împărătesc astfel:

— Cuvântarea de la Königsberg a M. Sa'e a fost, într-o parte a prescripțiilor protestării. Căci prin propagația absolutismului, ar desconsidera poporul și pe reprezentanții lui. În fața acestor lucruri trebuie să constatăm că discursul n'a fost un act de guvernare, ci declarația personală a Domnitorului. Astfel, el este străbătut de spiritul religios al conștiinței datoriei, de care împăratul a dat dovadă de repetite ori și care totdeauna s'a manifestat în împlinirea chemării Domnitorului.

Baza afirmațiilor acestora o dă, în primul rând, pasajul discursului care vorbește despre acțiunea M. Sa'e fără a ține seamă de opiniile zilnice. Regele care ar avea de cinosură părerea fiecărei țări, ar fi un rege rău. Și Domnitorul care a dat de atâtea ori dovezi că stă pe temelii puternice ale constituției, că stăpânește și ajută creșterea forțelor creatoare ale poporului, ar merita să nu fie interpretate fals vorbiri.

După acestea este ușor a răspunde la întrebarea, că ce va face cancelarul Imperial. Cancelarul știe că împăratul îi este străin gândul de a se amesteca în certurile partidelor și de a da cuvântul său un caracter absolutist, propriu să slujească interese de partid. Prin urmare cancelarul va apăra pe Domnitor de interpretările silite și de falsificările făcute cu rea credință, și va conduce afacerea statului, și în viitor, în buna înțelegere cu coroana, ținând seamă de drepturile constituționale.

Foarte frumos par'car fi declarațiile unui prefect din Ungaria, care-și apără ministrul. Dar ce vor zice marile partide liberale din Germania? Căci ele au mai multă putere, dreptul, decât noi în țara noastră.

45-50 de veri trăite deja nu-i împiedică să facă poezii la câte «o dragă de fetiță», care i mare strengărită, să le declame cu priviri ațintite spre soara M. D. și să vezi apoi, Blondel, răsede din toate părțile, pe față și ascunse și dl A. — e fericit. Păcat, că nu ești și tu aici, ai fi în elementul tău, Blondel!

Tot dl A. a comandat și cadrulul, dar e fatal, că literetul nu se supune disciplinei sale și în veselia mare dezordonată, ce prinde a domni cadrulul, comandantul mereu trebuie să întrebe: ce vine acum?

Mai am multe să-ți scriu, dar aș'ept răspunsul tău; aș' dori să știu, ce faci și cum se mai poartă E. față de tine?..

Îi compătimeșc pe Dorian, pe Baril îl iubesc, Henry e molipsit de moral insanity.

Scumpul meu Blondinel. Te salută cu dor și drag al tău,

D. R. A. C.

Cea mai nouă primejdie.

— Opera de tradare alui Burdia. —

Guvernul contelui Khuen se vede că vrea să fluture ramura de maslin, cu care a venit, prin toate unghiurile locuite de Românii din Ungaria. Căci una după alta vin »semelele de pace«, — atentatele contra noastră se urmează c'o regularitate brutală, selbatică.

Cea mai recentă lovitură, ale cărei sunete s'au auzit deja, este proprie să ne ridice pe toți ca unul contra guvernului și a uneltelor sale. *Ministrul de interne vrea să modifice statutele »Comunității de avere« din Caransebeș, și cei dintâi pași în direcția aceasta i-a și făcut, cum am anunțat ieri.*

Senzul, în care ar fi să se schimbe statutele »Comunității«, este tot cel maghiarizator. Următoarele puncte se vor ținea în vedere, la modificare.

1. Incepând de la președinte, toți funcționarii »Comunității de avere« să fie numiți de guvern. În cazul că radicalismul turbat al acestei dorințe ar întâmpina greutăți prea mari, — guvernul se mulțumește de ocazională, să aibă dreptul de a întări sau de a respinge funcționarii alși de adunarea generală.

2. Budgetele, rașociniile »Comunității« trebuie să fie aprobate de guvern. Și

3. În școlile susținute din banii »Comunității de avere«, învățătorii să fie Unguri în cea mai mare parte, având a fi aleși toți numai cu consentimentul guvernului.

Primejdia aceasta reală, pe care ne a adus-o pe cap burdismul și poftele pe care le poate naște o astfel de haită, trebuie să aibă puterea de a deschide ochii și celor mai creduli descendenți ai vitejilor grănițeri. Noi sântem siguri că, semnaland noul atac, lupta pentru respingerea lui va începe. Și biruința noastră nu va întârzia, fiindcă drepturile sfinte, câștigate cu sângele moșilor și al strămoșilor noștri, nu le dăm decât moșii: ele tot numai cu sânge se pot pierde.

Fiți trezi, Almăjenilor, grănițerilor, și nu vă lăsați ispitiți de maron și de slugile lui!

Primul aviator român.

Avițiunea română are să-și înregistreze cel dintâi succes. Ne simțim mândri că tot Ardealul a dat României și cel dintâi aviator; pe inginerul Aurel Vlaicu, simpaticul fiu de țaran din Binșinț.

Experiențele de până aci făcute de tânărul nostru compatriot în parcul militar din Cotroceni au prevestit succesele, cari Vineri și-au primit consacrația definitivă. În ziua aceasta dl Vlaicu a făcut trei zboruri, la înălțime de 40 până 60 metri, executând deosebite virajuri și evoluții, fără a se coborî 25 de minute.

Asistența numeroasă, între cari se afla dl general Gheorghe Georgescu, directorul superior al artileriei în ministerul de război, și simpaticul colonel dl Dimitrie Ilescu, șef

ful statului-major al inspectoratului general al armatei, au fost adânc mișcați de succesul inginerului Vlaicu — cel dintâi aviator român.

Dl Vlaicu a fost felicitat și îmbrățișat de acești ofițeri superiori cari au văzut pentru întâia dată un Român inventator și constructor al unei aeroplan, câștigând pe pământ românesc succese la cari atâtea alte țări încă numai tot aspiră.

Ziua de Vineri va însemna o dată însemnată în istoria progresului românesc.

Trimitem simpaticului compatriot sincerile noastre felicitări și-i dorim multe alte succese strălucite, cari nu vor întârzia să încununune energia și statornicia de muncă de cari a dat și până acum dovadă.

Congresul Societății pentru teatru.

— Dela trimisul nostru. —

Reghin, 29 August.

Toastul dlui Dr. I. Mihu.

O lume aleasă, din toate colțurile țării, și-a dat întâlnire la praznicul cultural al Societății pentru teatru. Abia la banchet apare numărul neobișnuit de mare a oaspeților. Sânt de față protopopii, preoții, dimpreună cu ceialalți fruntași ai ținutului. Peste 400 de persoane iau parte la banchet, care se ține tot la restaurantul orașenesc.

La friptură înaltă, cel dintâi, d. Dr. I. Mihu, pentru Impăratul, următorul toast remarcabil:

Toastul dlui Dr. I. Mihu.

Onorați conmeseni!

Urmând unui vechiu și bun obicei, devenit la noi tradițional, dar totodată stăpânit de un sincer sentiment de grațitudine, vă rog și invit, să închinăm primul nostru pahar în sănătatea aceluia, care este bunul și gloriosul nostru părinte și stăpân, Malestata Sa Impăratul și Regele constituțional al nostru.

Istoriograful obiectiv al viitorului, sigur, va pomeni cu laude binemeritate și va înscrie cu litere neșterse în istoria neamului nostru domnia lungă și binecuvântată al acestui Domnitor, pentru că sub a Sa domnie s'a început renașterea neamului românesc din aceste țări, dânsul a fost acela, care înțelegând poruncile vremii, a întrerupt multe din acele dorinți, pentru cari bunii noștri bătrâni, mult au oftat înzădar și nespuse de mult au suferit, sub scutul său am putut porni și merge și noi înainte pe drumul culturii și al progresului spre binele nostru și a patriei comune, a cărei credincioși fii am fost și sântem și astăzi.

Drept aceea, cu inima înduioșată de recunoștință rugăm pronia divină să lungească apusul său de soare, senin și nelămurat și să ni-l țină mulți și fericiți ani întreg și sănătos, pentru a continua cu succes stăruințele sale, îndreptate spre mărirea stăpânirea sale și binele popoarelor sale, ca astfel la împlinirea vremii, să poată lăsa urmașilor săi o monarhie înfloritoare și puternică, întărită prin fericirea, îndestulirea și conlucrarea frățescă a popoarelor, cari o alcătuiesc. Pătrunși

Pentru cumpărare

pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ

Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

de asemenea sentimente să glăsuim într'un suflet și un gând:

Maiestatea Sa Francisc Iosif I, Impăratul și Regele nostru constituțional să trăiască la mulți și fericiți ani.

S'au mai rostit apoi toastele anunțate în numărul nostru de ieri, în mijlocul unei în-suflețiri crescânde și generale.

Serbarea populară.

După banchet lumea a plecat la festivitățile populare, aranjate în marele pavillon din promenade orașului. Jocul și portul românesc de pe Câmpia Ardealului a avut ieri la Reghin un mare și minunat praznic. Floarea a zece sate din împrejurimile Reghinului, a fost ieri toată într'un singur mănunchi în pădurea orașului și ea a strălucit în culori de-o bogăție fără păreche. Flăcăii și fetele cele mai frumoase din zece sate, au venit să arate aici, într'o variație nesfârșită, comorile portului și jocurilor din partea locului. Poezia satelor Hodac, Jabenita, Potoc, Socol, Solovăstru, Mișăș, Fărăgău, Băița, Santu și Rus, s'a revărsat în jocuri de un farmec original și neîntrecut. S'a jucat călușerul, băluta, muta, pe băi, de-a sărita, »călușerește«, țara, mărunta, de-a lungu, și multe altele fără nume, cu atât frumoase și variate însă. A fost o întrecere voinică între feciori și dacă ar fi să stabilim de partea cărora a fost învingerea, am sta nedecisi și n'am ști căruia dintre sate i-se cuvine cea mai aleasă cunună a admirației noastre. Dintre mulțimea de jocuri s'a remarcat totuși unul, de o originalitate neobișnuită, cu figuri de-o complexitate uimitoare de mișcări și de-un ansamblu sălbatic, bizar. Acesta a fost jocul fiăcăilor din Potoc, cari au fost viu sărbătorii de public.

Fără îndoielă că ținutul acesta e unul dintre cele mai bogate în poezie populară și că e leagănul jocului românesc, păstrat în forma de-o variație nesfârșită, din vremuri străvechi. Cel ce au văzut această emulație a satelor vor duce cu ei impresii neșterse și-o mândrie de neamul, dăruit de Dumnezeu ca atâtea daruri alese.

Concertul.

Punctul de culminație al serbărilor a fost concertul. Cântarea românească a avut aseară o biruință aproape fără păreche în trecutul ei. Punctele concertului s'au urmat într'o variație plăcută și distractivă. Măestrul Dima ne-a prezentat o întreagă salbă din mărgăritarele compozițiilor d-sale, iar bursierii Societății, dd. Crișan și Mărcuș, puncte de forță, cari puteau să resfrângă deplin bogăția darurilor ce stăpănesc.

Corul bisericii Sf-tului Nicolae din Brașov, supt conducerea d-lui Dima a ajuns azi o mândrie națională a noastră, pizmuită cu drept cuvânt de străin. D. Dima își stăpânește corul cu o artă admirată și de străinii pricepători și bagheta d sale exercitează o putere aproape magică asupra vocilor.

Punctele de cor au fost tot atâtea triumfuri artistice și nu știam ce să admirăm mai mult, farmecul compozițiilor ori măestria cu care ele au fost interpretate. Un ansamblu de desăvârșire atât în romanțe, cât și în doine.

Punctele corului au fost următoarele: »Cel ce mănâncă trupul meu«; »Cucuruz ce frunza n sus«; »Dor de călătorie«, »Ingerelul«, »Copilul și floarea«, »Primăvara« (bisată) »Dorința (singura de autor străin), »Hei leliță din cel sat« și »Două inimi«, (bisată).

D. Crișan a cântat »Solomoane căpitane« (T. Brediceanu), »Cântec haiducesc« și »Groza« (G. Dima), strălucind și de data aceasta prin finețele d-sale de interpretare și prin o înaltă școală artistică, cu deosebire în balada »Groza«, în care am mai avut prilejul să-l admirăm.

D. Mărcuș a cântat »De-ar fi trăsnet Dumnezeu« (T. Brediceanu), »Cântă puil cucului« (T. Brediceanu) și o arie din opera »Bajazzo« de Leoncavallo. Publicul a admirat deopotrivă frumosul d-sale glas și arta cu care a învins prețipiturile grele din registrele înalte cu deosebire ale ariei din Bajazzo. D sa a fost rechemat de repețitori și sărbătorit cu căldură.

(Convinsă de influența educativă ce au concertele date de forțele noastre artistice adevărate, Societatea va trebui să iee însăși inițiativa reprezentățiilor și prestațiilor de artă, cu toate prilejurile congreselor, chiar dacă n'ar putea să ia decât cu jertfe materiale. Numai astfel vor primi festivitățile relieful potrivit).

După concert lumea s'a înveselit până în zori, ascultând doinele vestitului taraf din Munții-Apuseni, doinele lui Ghiuțu.

Ziua a doua.

Sedința II.

Se ține tot în sala cea mare a restaurantului orașenesc. Sala e și de data asta înțesată de lume și un interes viu se manifestă pentru desbaterile sedinței.

La masa prezidențială mai iau loc printre cei de ieri și dd. Dr. Iuliu Maniu și Virgil Onițu, cari au sosit cu trenurile de aseară.

Președintele Dr. Ioan Mișu deschide ședința la orele 10 și jumătate.

Notarul V. Neguț citește sumarul ședinței de ieri, care se verifică fără modificări.

D. Dr. I. Blaga anunță c'au sosit depeșe de bune urări de la secția »Asociațiunii« și comitetul de teatru filial din Blaj; Silvestru Moldovan, din Brașov; Dr. V. Saftu, din Brașov; Dr. N. Șerban, din Sibiu; Horea P. Petrescu, din Germania. »Gazeta de Duminecă« și Dr. C. Constantin Sotir, din Brașov.

Expozeul dlui G. Precup.

În numele comisiunii pentru cenzurarea raportului general, d. G. Precup face un temeinic expozeu.

Spune că în urma clasicului discurs de ieri a dlui Mișu se simte dispensat de-a mai stărui asupra restului societății. Face apoi cunoscute datele cuprinse în raportul general și referitoare la membrii, averea, biblioteca, conducerea și activitatea Societății. Relevă meritele frumoase ale directorului artistic d. Bănuț. (Ovații). D-sa a făcut cei dintâi pași serioși pentru realizarea scopului Societății. Între acești pași, cel mai însemnat fără îndoială, a fost turneul artistic din sara aceasta.

Constată sterilitatea creațiunii dramatice la noi. Fantazia puținilor scriitori căți îi avem nu se abate spre subiecte potrivite pentru a deștepta mai intens interesul publicului românesc.

Propune: să se ia la cunoștință cele cuprinse în raportul general; să se exprime durerea pentru pierderea membrilor răposați, să se aprobe

dispozițiunile luate de comitet; să se adopte regulamentul de administrare a fondului creat de Dr. I. Mișu. (Dlui Mișu îi se fac entuziaste ovații)

Comisia face apoi importanta propunere, ca comitetul, să elaboreze până la viitorul congres un program de acțiune întemeiat pe discursul de ieri a dlui Dr. Ioan Mișu.

Raportul casei.

În numele comisiunii pentru cenzurarea socotellor, domnul Sever Barbu propune să se aprobe budgetul pentru viitorul exercițiu.

Dr. N. Vecerdea, casierul Societății propune ca să se facă un apel către membrii înscriși cu »obligațiuni«, pentru a-și achita ratele mai repede.

Domnul Vecerdea citește apoi pozițiile de poziție budgetul.

Nouii membri.

Domnul Arion Popa, în numele comisiunii pentru înscriere de membri noi anunță că s'au înscriș de toți: 18 membri pe viață, încasându-se abia 330 de coroane. Nouii membri sânt: Vincențiu Nemeș, Sânmărtinul Sărat; Moise Brumboi, Tohanul Vechlu; Dronis Șimon, S. Georgiu de Câmpie; V. B. Muntenescu, Solovăstru; Iuliu Crainic, Urisul-de-jos; Grigorie Fărcaș, Hodar; N. Vulcu, Murăș-Oșorhei; N. Gliga, Râpa de-Sus; Flore Bogdan, Reghin; Ioan Pop, Cașva; Dr. A. Nyilvan, Șomcuta mare; banca »Coroana« Bistrița; Ioan Szilágyi, Iltel; Emilia Silágyi; Văd. Eli Grindean N. Hodoș, Island; Andrei Cădar, Meșterhaza; Zachei Graur, Sidriesul-mare; Dr. Avg. Raț, din Turda.

Alegerea comitetului.

Expirând ciclul de 3 ani trebuie să se facă o nouă alegere pentru comitet. În acest scop președintele suspendă ședința pe 10 minute, alegându-se în comisia de candidare membrii delegați spre cenzurarea raportului general.

După redeschidere, raportul comisiei de candidare, dl Dr. Gh. Tripon, propune re alegerea vechiului comitet și citește lista comitetului. Numele dlui Mișu e salutat cu îndelungi salve de aplauze. D sa spune, plin de emoțiune, că împotriva intenției ce avuse, de-a renunța, se pleacă în fața dorinței atât de manifeste a obștei românești, și primește să poarte și mai departe flamura Societății. Cu acelaș entuziasm e salutat și vice-președintele dl Virgil Onițu, care făgăduiește că va merge mână în mână cu dl Mișu. Rînd pe rînd sânt apoi sărbătorii dd. Dr. N. Vecerdea, casierul, Dr. I. Blaga secretarul, Gh. Dima, V. Goldiș și Dr. Gh. Dobrin, membri în comitet.

D. Tripon mai anunță că în viitorul cel mai apropiat (probabil cu prilejul unui congres extraordinar) se va complectea comitetul cu membri noi, în acest scop trebuind să se modifice paragraful referitor din statute.

Viitorul congres.

Dl Gavril Precup, în numele secțiunii »Blaj« a »Asociațiunii« și în numele comitetului filial din Blaj, invită societatea să și țină viitorul congres la Blaj, deodată cu congresul jubilar al »Asociațiunii«, care se va ține tot acolo. Adunarea primește cu însuflețire invitația dlui Precup.

Gulere și manșete mai frumos cură-
fește fabrica de spălat cu aburi

„UNIO“

Kluj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102.

Telefon Nr. 395.

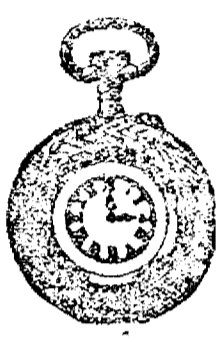
Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

**La „Librăria Tribunei“
pot procura următoarele manuale**

- Petru Barbu. Catehism IV carte de religione —40
- „ „ Simple istorioare religioase morale —30
- „ „ Istorioare biblice —30
- „ „ bisericești —30
- „ „ „ (1910) —30
- Colae Crășmaru. Prelegeri metodice din istorioare biblice. Preparațiuni la întreaga materie de învățământ prescise pentru clasele II III și IV ale școalelor primare, 74 lecțiuni cu harta istorică a Palestinei. 3—
- „ „ Istorioare biblice, cl. III și IV. —45
- „ „ Istorioare bisericești pentru clasa V și VI. —45
- „ „ Istorioare biblice pentru cl. II, III și IV. —40
- „ „ Istoria biblică pentru școale elementare. —24
- „ „ Liturgica bisericeii ortodoxe române (Cu două ilustr.) —70
- „ „ dar carte de citire de Iosif Moldovan și consoții. —40
- „ „ doua carte de citire de Iosif Moldovan și consoții. —40
- „ „ treia carte de citire de Iosif Moldovan și consoții. —60
- „ „ patra carte de citire de Iosif Moldovan și consoții. —60
- „ „ Carte de citire pentru clasele 5-6 de Iosif Moldovan și consoții. 1—
- „ „ limba maghiară de Iuliu Grosșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 1-3. —50
- „ „ limba maghiară de Iuliu Grosșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 4-6. —50
- „ „ Gramatica română de Iuliu Grosșorean Ed. II —40
- „ „ Scrierile lui Iuliu Vălsăbur
- „ „ dar ilustrat scris pe baza metodei cunoscute normal. —40
- „ „ dar scris pe baza metodei sunetelor VII. —40
- „ „ Instrucția metodică a metodelui sunetelor VII —80
- „ „ Carte de citire pentru clasa II Ed. III. —36
- „ „ „ clasele III și IV. —60
- „ „ „ V și VI. —60
- „ „ Curs practic de limba rom. pentru cl. 3,4,5, și 6 —60
- „ „ Curs practic de limba maghiară pentru cl. 1, 2, 3, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához) ed. VIII. —50
- „ „ Curs practic de limba maghiară pentru cl. 4, 5, 6, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához.) —60
- „ „ Elemente de geografie și constituție. —60
- „ „ Curs practic de aritmetică pentru clasele 2, 3, și 4 Ed. IV. —60
- „ „ Curs practic de aritmetică și geometrie pentru cl. V și VI. —36
- „ „ Curs practic de istoria Ungariei. —40
- „ „ „ istoria naturală. —60
- „ „ „ fizică și chemie. —50
- „ „ „ economie. —56
- „ „ Carte de învățătură pentru ultimii ani ai școlii primare și pentru cursurile de repetiție economice. 1-50
- „ „ Curs practic de istoria literaturii române de Ioan Stanca. —40
- „ „ exerciții intuitive române maghiare de Ioan Stanca —50
- „ „ Geografia Ungarie pentru școalele populare de Iosif Stanca. —30
- „ „ Geografia comitatului Arad de D. Medrea. —70
- „ „ Manual de gimnastică de Ioan Prodan. —60
- „ „ Instrucțiunile școlare, cântări bisericești. —50
- „ „ Tot la librăria Tribunei să mai pot comanda vizite de scris și desemn pentru școli și cancelarii. Caete pentru caligrafie română, germană, engleză și comput à 2, 4, 5, 10 și 20 fl. bucata. Cătele pentru desemn cu și fără puncte. Cerneală pentru scris. Writing-Ink, Princess-Ink, Király Salón. 1 sticlă à —12, —20, —40 —60 l —1-80. Tuș. Gumi arabicum. Condeie. Călimare române. Ceruze de peatră. (sticle) Notițe de buzunar. Creioane. Gumi de șters. Tăblițe. Albume pentru cărți poștale. Albumuri pentru poezii și memorie. Bureți pentru tăblițe și mari și pentru ștergere. Ceară roșie. Compasuri (Zircăle). Glazure de lemn pentru păstrat ceruze, în formă de cutii.

Commis
bine verzat în bransa băcăniei, cu praxă îndelungată și cunoștința limbilor română, germană și maghiară află aplicare cu 1 Octombrie a. c. la »SEVERINEANA« societate comercială pe acții în Caransebeș.

SLEPÁK A.
clasnornicar, aurar și giuvaergiu
Marosvásárhely, Széchenyi-tér No. 43.

Mare depozit de tot-felul de orologe de buzunar, de părete, atârnaătoare precum și tot-felul de giuvaergicale de aur și argint. Reparări de orologe și giuvaergicale se efectuează prompt. Plăvare vechi de aur și argint se schimbă sau se câmpără cu cel mai mare preț de zi.

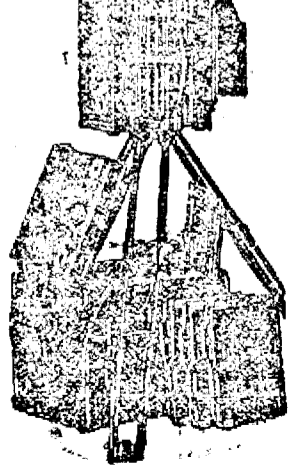
Invenție nouă! Invenție nouă!
Moară de oțel pentru măcinare în economie și acasă. mașină existentă orzul, cunoscute și orzului se învârtă cu un preț de 100 lei. Mașina a unui orz de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanția și numai într-o mașină.

Prețul 14 coroane.
Fac aparate pentru desfăcerea sămânței de lucernă și trifoiu de mânat cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula
fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini
ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

PETRY ÁRPÁD
orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat »KODAK« în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: orologe de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, rdăreu cancelarie și de Schwarzwald. — Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma. Mare asortiment de sticle periscopice, objective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă.

Fond. în a. 1860.
NÁDER J.
măiestru
ARAD, palatul minoritan.
Ține în magazin cele mai excelente cuțite de buzunar cu tăiș englez și Solingen, cuțite de bucătărie din oțelul cel mai bun ș. a. cuțite pentru curățitul legumelor, pentru tăiatul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cărnăfari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor. Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, precum și articlii mănători. — Recvizite de masă din Alpaca și pafon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de bransa aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă — prețurile cele mai moderate. —

PÁLSÁNDOR
timplar pentru edificii și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (casa 1).
Primeste ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și respect după model sau din combinație proprie. — Prețuri convenabile, serviciu conștient se garantează.

MEGYERI IMRE
văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institutor pentru spălatul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lângă biserica călug). Primeste curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

NAGYIVÁN ANTAL găitănar
SEGHEDIN—SZEGED, Zrinyi-utca 2.
Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. public că mi-am asortat atelierul conform cerințor moderne și sunt în plăcuta poziție ca să pot susține concurența cu ori-ce fabrică din capitală, în deosebi atrag atențiunea asupra: Impletiturilor, ciucurilor și decorțiilor pentru mobile și prapori, de-ase-menea ori-ce ciucuri, decorații, și masturilgătane pentru uniforme de cea gală în mai splendidă execuție. — Vânzătorilor li se dă rabat. Informațiuni prin scrisori la cerere se dau îndată. Comandele din provincie se execută repede și pr.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Generale
a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 56594.

3 August 1910.

Publicațiune.

A 33-a tragere la sorti a titlurilor de rentă 5% internă din 1894, împrumutul de Lei 6,500.000 se va efectua în ziua de 1/14 Septembrie 1910, ora 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial» Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de Lei 46.000 în proporția următoare:

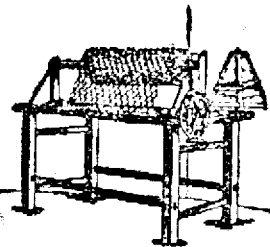
4 titluri de câte 5.000 Lei	20.000
52 » » » 2.500 »	26.000

56 titluri cu valoare nominală de Lei 46.000

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Comptabilității Gen.
a Statului și a Datoriei Publice.

D. Vbrovici.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a șefelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pe al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma de recunoștință în anul 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ

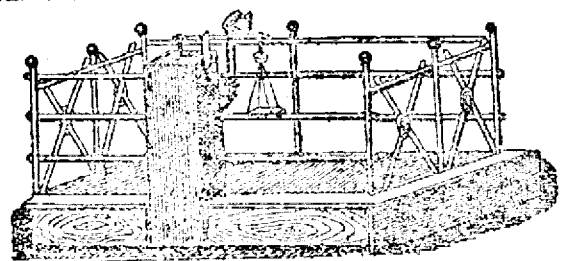
1909 25 Iulie.		ACTIV		1910. 17 Iulie. 24 Iulie.	
120871485	86708985	Reserva metalică Aur	. 93135389	127134152	132219889
646711	34162500	Trate Aur	. 39084500	1086037	778458
60772818		Argint și diverse monete		65880534	72403684
		Portofoliu Român și Străin		30408079	30642626
31071144		*) Impr. pe ef. publice	. 14683700	11999924	11999924
11999924		" " " In cont cor.	. 15958926	14720535	14720535
15093086		Efectele Capital. Social		3107121	3107121
3151121		Efectele fondului de rezervă		6001478	6001478
5977043		" " " amortizarea imob. și material		713757	713821
705338		Imobili		138423	154205
133578		Mobilier și Mașini de Imprimerie		114132770	115647320
111457015		Cheltueli de Administrație			
		Deposite libere		59490937	58522740
		" " & provisoriu		32017371	31232235
59521295		Conturi de valori		466831118	478144036
29034195		Conturi diverse, Sold.			
450434753					
		PASIV			
12000000		Capital		12000000	12000000
26727618		Fond de rezervă		28421362	28421362
3992572		Fondul amortizării imobilelor și material		4248750	4248750
267170240		Bilete de Bancă în circulațiune		274923750	234564180
2237648		Profituri și pierderi		2341543	2341543
289242		Dobânzi și beneficii diverse		206167	293071
111457015		Deposite de retras		114132770	115647320
		" " & provisoriu			
26360418		Conturi diverse, sold		30556776	3062810
450434753				466831118	478144036
		Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%.			

Prima fabrică de cumpene și greutăți din Brașov.

PAUL WIDMANN

Brașov-Brassó,
Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de:
cumpene și cântare, balanse-zecimale, centimale și cumpene-pod, precum și greutăți cu prețurile cele mai moderate. - Serviciu conștiințios.

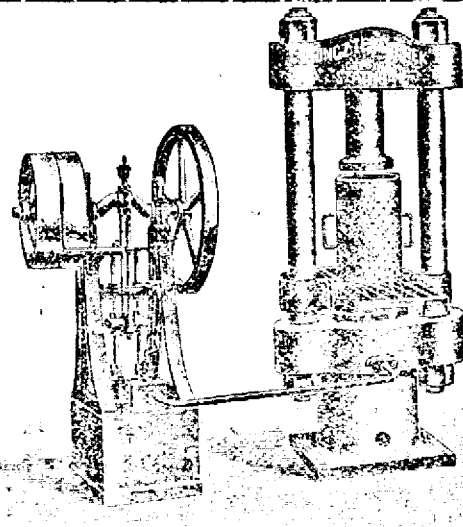
Se primesc
reparații și
autenticări
din nou.

Atelierul de mașini și pentru clădit mori

PRINCZ TESTVÉREK

— din SZATMÁR. —

- Pregătește petrine și orice mașini pentru stors olei, manate cu apă
- mașini de desghioat, sfarmat și prese, pe lângă asta cele mai exacte transmisiuni cu tractație circumpeșială.
- Instalăm mori pe tain, ori cu cilindre.

La „Librăria Tribunei“

pot procura următoarele manuale

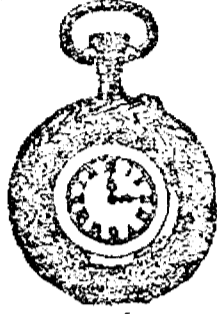
- Petru Barbu. Catehism IV carte de religione —40
- » » Simple istorioare religioase morale —30
- » » Istorioare biblice —30
- » » » bisericesti —30
- » » » (1910) —30
- Nicolae Crășmariu. Prelegeri metodice din Istorioare biblice. Preparațiuni la întreaga materie de învățământ prescise pentru clasele II III și IV ale școalelor primare, 74 lecțiuni cu harta istorică a Palestinei. 3—
- » » Istorioare biblice, cl. III și IV. —45
- » » Istorioare bisericesti pentru clasa V și VI. —45
- » » Istorioare biblice pentru cl. II, III și IV. —40
- Din istoria biblică pentru școale elementare. —24
- Din liturgica bisericeii ortodoxe române (Cu două ilustr.) —70
- Abc-dar carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții. —40
- A doua carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții. —40
- A treia carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții. —60
- A patra carte de de cetire de Iosif Moldovan și consoții. —60
- Carte de cetire pentru clasele 5-6 de Iosif Moldovan și consoții. 1.—
- Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 1-3. —50
- Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan pentru clasele 4-6. —50
- Dramatica română de Iuliu Groșorean Ed. II —40
- Sorterie din Iuliu Vais*
- Abc-dar ilustrat scris pe baza metodei cuvintelor normale Ed. II (1910) —40
- Abc-dar scris pe baza metodei sunetelor VII. —40
- Instrucția metodică a metodei sunetelor VII —80
- Carte de cetire pentru clasa II Ed. III. —36
- » » » clasele III și IV. —60
- » » » » V și VI. —60
- Curs practic de limba rom. pentru cl. 3,4,5, și 6 —60
- Curs practic de limba maghiară pentru cl. 1, 2, 3, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához) ed. VIII. —50
- Curs practic de limba maghiară pentru cl. 4, 5, 6, (Gyakorlati tanmenet a magyar beszéd tanításához.) —60
- Elemente de geografie și constituție. —60
- Curs practic de aritmetică pentru clasele 2, 3, și 4 Ed. IV. —60
- Curs practic de aritmetică și geometrie pentru cl. V și VI. —36
- Curs practic de istoria Ungariei. —40
- » » » istoria naturală. —60
- » » » fizică și chemie. —50
- » » » economie. —56
- Carte de învățătură pentru ultimii ani ai școalei primare și pentru cursurile de repetițiune economice. 1-50
- Curs practic de istoria literaturii române de Iosif Stanca. —40
- Exerciții intuitive române maghiare de Ioan Vancu —50
- Geografia Ungarie pentru școalele populare de Iosif Stanca. —30
- Geografia comitatului Arad de D. Medrea. —70
- Manual de gimnastică de Ioan Prodan. —60
- Rugăciunile școlărilor, cântări bisericesti. —50
- Tot la librăria Tribunei să mai pot comanda revizite de scris și desemn pentru școli și cancelarii. Caete pentru caligrafie română, germână, dictando și comput à 2, 4, 5, 10 și 20 fl. bucata. Caetele pentru desemn cu și fără puncte. Cerneală Anthracen, Writing-Ink, Princess-Ink, Király și Salon. 1 sticlă à —12, —20, —40 —60 1— și 1-80. Tuș. Gumi arabicum. Condeie. Călimare Lampoane. Ceruze de peatră. (stile) Notițe de buzunar. Creioane. Gumi de șters. Tablițe. Albume pentru cărți poștale. Albumuri pentru poezii și memorie. Bureți pentru tăblițe și mari și pentru tăblițe. Ceară roșie. Compasuri (Zircăle). Glazure pentru de lemn pentru păstrat ceruze, în formă de cutii.

Commis

bine verzat în bransa băcăniei, cu praxă cndelungată și cunoștința limbelor română, germână și maghiară află aplicare cu 1 Octomvrie a. c. la »SEVERINEANA« societate comercială pe acții în Caransebeș.

SLEPÁK A.

ciasornicar, aurar și giuvaergiu
Marosvásárhely, Széchenyi-tér No. 43.

Mare depozit de tot-felul de oroloage de buzunar, de părete, atârnatore precum și tot-felul de giuvaergicare de aur și argint. Reparări de oroloage și giuvaergicare se efectuează prompt. Giuvaere vechi de aur și argint le schimbăm și cumpărăm cu cel mai mare preț de zi.

Invenție nouă! Invenție nouă!
Mășină de oțel pentru întrebuit
În economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și orzătul, se învârtă cu mâna, pe un disc dințat a unui basat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanția și numai într-o mașină.
Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

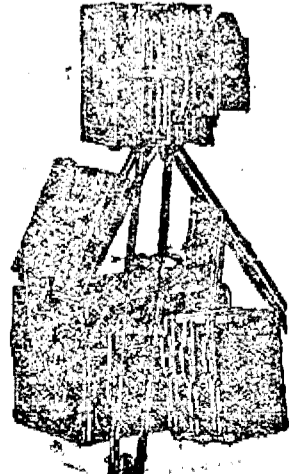
fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini
ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

PETRY ÁRPÁD

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat »KODAK« în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: oroloage de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, de birou cancelarie și de Schwarzwald. —

Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma. Mare asortiment de sticle periscopice, objective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

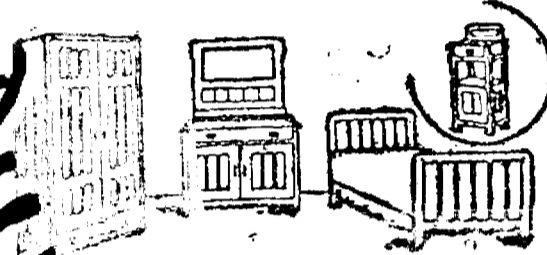
Fond. în a. 1860.
NÁDER J.

măiestru
ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente **cuțite de buzunar** cu tăis englez și Solingen, cuțite de bucătărie din oțelul cel mai bun ș. a. cuțite pentru curățitul legumelor, pentru tăiatul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cărnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.
Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, precum și articlii mânătorii. — Revizite de masă din Alpaca și paxton, de prima calitate. — Ori-ce reparări de bransa aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă — — prețurile cele mai moderate. — —

PÁLSÁNDOR

țimplar pentru edificii și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (Hármos).

Pregătește orice lucrări din acest ram atât în casă și în școli; lucrări pentru clădiri, amenajări complete pentru școale, biserici, locuințe. — Toate din material bun și la timp moderat și cu garanție proprie și convenabile servicii constant se garant.

NAGYVÉRI IMRE

vânzător de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălătul rufelor cu abur, în **ALBA IULIA Gyulafehérvár.** Széchenyi-utca lângă biserica călug.
Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

NAGYIVÁN ANTAL găitănar
SEGHEDIN—SZEGED, Zrinyi-utca 2.

Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. public că mi-am asortat atelierul conform cerințor moderne și sunt în plăcuta poziție ca să pot susține concurența cu ori-ce fabrică din capitală, în deosebi

atrag atențiunea asupra: **impletitorilor, ciucurilor și decortțiilor pentru mobile și prapori, de asemenea ori-ce ciucuri, decorații, și masturigăitane pentru uniforme de cea gală în mai splendidă execuție. —**
Vânzătorilor li se dă rabat. Informațiuni prin scrisori la cerere se dau îndată. Comandele din provincie se execută repede și pr.

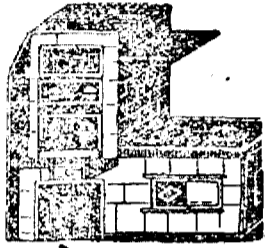
In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7-9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele
de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e
liberă și neobligatoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări;
pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticole, genți
pentru dame, moderne și prima calitate.

Zorger György

lăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca
seări, coridoare, cerdacuri, grillage,
câminuri, porți, ferărie pentru portale
și clădiri, deasemenea repararea și
prefacerea caselor vertheimiane etc.

aranjament pentru — — — — — rie de metal aranja-
măcelării și cășapi, — — — — — mente pentru biserică
basreliefuri, strungă- — — — — — în execuție splendidă.

Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

Telefon Nr. 991.

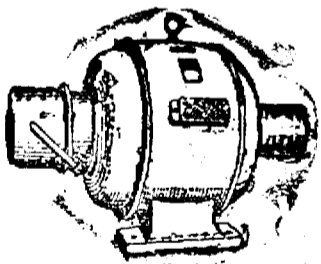
Telefon Nr. 991.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărarea de motoare
— — — — — electro-dinamice e fabrica electrotehnică — — — — —

HINTERSEER és BARTH

Timișoara-Józsefváros, Rozsa utca Nr. 47.

Avantagiile fabricațiilor noastre. Efect mare, bucium
— — — — — cu giulele, neînsemnată consumație de curent. — — — — —

Primim repararea specială a mo-
toarelor electrice și mașinilor dy-
namice de orice fabricație. Micilor
industriași livrăm garnituri întregi
de mașini pe lângă avantajoase
condiții de plată. Prospect și pre-
țuri curente, referindu-vă la zia-
rul acesta se trimit gratis și franco.

— — — — — Picturi academice decorative proprii. — — — — —

Adolf Gündisch pictor bisericesc și
văpsitor de chenare

Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru împodobirea bisericilor în
orice stil, altare, icoane, frescuri, prapori etc., apoi
văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tinichea
sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă,
deasemenea primește renovarea și colorarea radicală
a iconostasurilor, stranelor, tribunelor et. marmorarea
sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își
păstrează fața. De-aseemenea se primește pe lângă
prețuri culante, restaurarea artistică a tablourilor vechi.

Comandele din provincie se eșeptuiesc prompt și conștiințios.

Firme artistice pe sticlă.

Să sprijinim industria locală și din țară.

Primul Institut sudungar de auritură artistică
a lui **E. I. SPANG**

sculptor și auritor

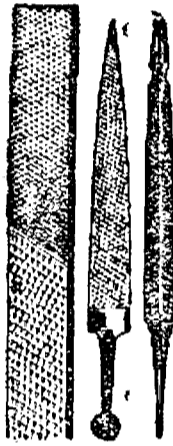
TEMESVÁR - Erzsébetváros
strada Templom Nr. 5.

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia
de aur în București, și cu alte medalii de ar-
gint la diferite expozițiuni.

Face cu prețuri moderate:

— **iconostasuri, altare** —
amvoane, jertfelnicuri, —

primește renovarea și aurirea iconostaselor
vechi, altarelor, a jertfelnicelor și a am-
voanelor, precum și a tot felul de lucrări în
— — — — — bransa aceasta. — — — — —

• **STEIN MIKLÓS** •

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comer-
ciantilor atelierul său de tăiat
pile bine aranjat, unde se pregătesc
pile mici și mari din oțel vărsat
de prima calitate etc. Primește epre
scobire pile mici și mari vechi cu
prețuri ieftine.

ROTH JOSEF

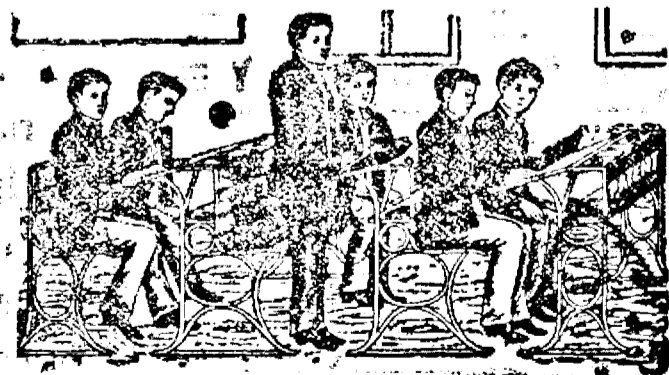
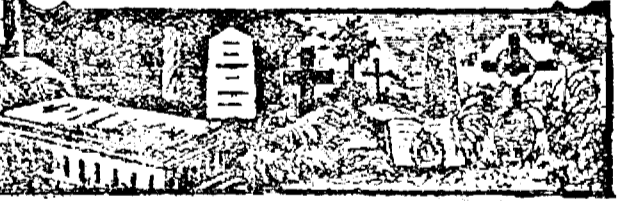
măstru de sculptură în piatră,

— — — — — Segesvár, Seilergasse — — — — —

Recomand on. p. t. public depozitul meu bogat și
— — — — — bine asortat de

Monumente de morminte,
din diferită marmoră granit, syenit,
labrador și peatră tare de arină, etc.
cu prețurile cele mai moderate.

Mai departe mă recomand pentru executarea a tot
felul de lucruri de zidărie, ce cad în bransa mea.
Schite și preliminar de spese stau fr. la dispoziție.

Cele mai moderne
mobile de
fier și aramă
și cele mai practice
bănci higie-
nice de școală

și mobliarea lo-
cuințelor, hotele-
lor, spitalelor și
a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se lfe-
rează numai de către firma

Bennhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TARSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii. **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Ghetele cumpărate la mine le repar

gratuit!

Cele mai ieftine și mai bune

ghete,
pălării
și articole de modă,

le cumpărăm

la Korányi

Arad, Piața Libertății Nr. 3.
(fostul local Winternitz.)

Depozitul exclusiv al renumitelor **ghete anatomice Moskovits**. Multele avantaje ale acestora: **prețuri extra concurență**, nu-și pierd forma, merselastic. Purtare plăcută, indispensabile pentru picioare bolnave. **Inceată asudatul picioarelor!** Vă rog să vă convingeți. Priviți vitrinile în interesul d-voastră.

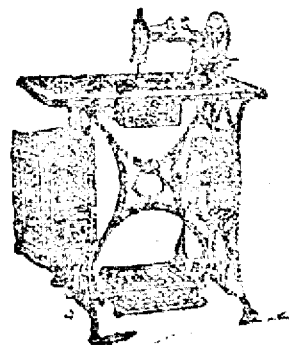
Internat nou în Lipova-Lippa.

Se atrage atențiunea onoraților părinți că în anul școlar 1910—11 se va deschide un internat de băieți în Lipova, corespunzător întru toate cerințelor moderne, a cărui supraveghiere generală va fi încredințată directorului școalelor medii, iar supraveghierea învățământului, corpului profesorial, pecând a stării sanitare va fi încredințată medicului orășănesc.

Din cauza lipsei de spațiu în anul întâi se va primi numai **un număr restrâns de elevi**, din școala de comerț, civilă și primară **pe lângă taxe moderate.**

Prospecte trimite la cerere:

A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

Mașini de cusut
și
gramofoane
cu plătire în rate.

Mare asortiment la:

Joan Kalenda

Oradea-mare — Nagyvárad

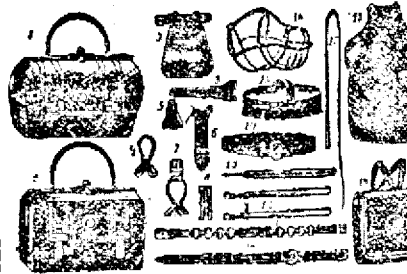
lângă biserica Holdași. Telefon pentru întreg comitatul 245.

G. Orendt & W. Fejeri curelari, senari, și negustori de geamantane în Sibiu — Nagyszeben, Heltauergasse 45.

Se recomandă pentru pregătirea lucrărilor de trăsuri, șele și călărie deasemenea geamantane și genți.

Avem în depozit tot felul de articole pentru voiaj, fumat, sporturi și excursii, pe lângă prețuri convenabile.

Recomandăm pe urmă cei mai buni **jamperi de piele**, fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strâns lipite de picior, deasemenea **curele pentru mașini**. Prospect de prețuri se trimite gratis și franco referindu-vă la ziarul nostru.

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar,
e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește — — fabrica de limonată Kristály a lui — —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.